

jich uplynutí, býti jmenováni znovu. — V poslední době byl podán parlamentu návrh na reorganisační rady a mluveno tu o vadách dosavadního zařízení. Tak zejména je považováno za nevýhodu, že rada nemá zvláštního rozpočtu, nýbrž že je tento součástí rozpočtu ministerstva práce, dále že rada nemá práva konati potřebná šetření samostatně, nýbrž jen prostřednictvím ministerstva, a pod. Nejvíce bylo mluveno proti tomu, aby ministr práce byl předsedou rady, ale to by se dalo odstraniti jen odnětím hlasovacího práva těch úředníků, kteří jsou členy rady z moci svých úřadů. Mimo to bylo žádáno, aby byl přiznán hlas pouze poradní také všem odborníkům hospodářským a sociálním, aby se zeslabil vliv jejich příliš teoretického názoru na jednotlivé záležitosti. Nejvíce pozornosti zaslouží podaný návrh, aby vzhledem k ekonomičnosti a rychlejšímu postupu práce byla rada rozdělena ve čtyři sekce a to pro: průmysl, plavbu, obchod a zemědělství.

K. Gerlich.

Bude se stavět? Zatím co stavba pražské právnické fakulty povolna pokračuje, takže už (!!) L. P. 1931—2 bude hotova a zatím co také značné peníze byly investovány do definitivního provisoria bratislavské fakulty, brněnská fakulta jen se těší, že ona první bude míti z celé university Masarykovy definitivní budovu. Pozemek je vybrán, ministerstvo financí povolilo potřebnou částku, ministerstvo veřejných prací připravilo potřebné náčrtky a na podrobných plánech už pracuje projektant arch. Dryák a přece nelze začít. Před nějakým časem proskočila novinami o tom nepravdivá zpráva označující za vinníka ministerstvo veřejných prací, ale dnes nezodpovídá za průtahy ministerstvo, nýbrž samo město Brno! Teď když je všechno hotovo, když přípravné práce vyžádaly si už sum do set tisíc, nehledě ani k marné námaze stavebních referentů, akademických úřadů a p., právě teď a ne dříve si vzpomněla městská správa, že je nutno pozměnit regulační plán staveniště university a proto také stavba právnické fakulty dosud nezačíná. Prý je nutno vésti jinak jednu ulici k budoucí údolní přehradě, samozřejmě »velmi blízké« (ovšem jen velmi rychlými dopravními prostředky, jinak pěšky asi 2 hod.), dále se uvádí, že projektované náměstí universitní, jež má akademické čtvrti dodati vzduchu, by stálo příliš peněz a kdož ví, nenajde-li se přes noc zase jiný důvod. Jistý činitel v městské správě se vyjádřil, že zahájení stavby je nutné, aby se odpomohlo nezaměstnanosti, podle čehož by se zdálo, že stavba je tedy pro nezaměstnané a nikoliv pro studenty. Což je o studenty, ti se vždy nějak uskrovní a pak nekřičí a hlavně jen málo jich je nad 21 let. To je něco jiného, jde-li o budovu Nejvyššího soudu a přijede se na to podívat osobně pan ministr, tu hned se odeberou zástupci města nabídnout veškeré služby, protože by si to přece mohlo ministerstvo spravedlnosti rozmyslit a soud Brno vzít. Ale universita, ta se přece nemůže stěhovat? Snad by se doporučovalo vypsati konkurs, které moravské město by dalo víc. Možná, že by s poptávkou vzrostla i nabídka.

Oprava. V minulém čís. na str. 231 za řádkem 27 shora scházejí slova: »... pokud nemůže se odvolati na delegační předpis právního řádu, musí se jeviti právě s hlediska...«, což račiž si čtenář lask. opravit.

LITERATURA.

Dr. Leopold Heyrovský, Dějiny a systém soukromého práva římského. — Šesté vydání upravili Dr. Otakar Sommer a Dr. Jan Vážný. V Bratislavě 1927. »Knihovna právnické fakulty university Komenského v Bratislavě. Sv. 17.« Str. XIV.+656. 8°. — Heyrovského učebnice římského práva soukromého, jež s úspěchem, jaký byl dopřán málokterému dílu naší právnické literatury, odchovala řadu právnických generací,

dočkala se šestého vydání. Radostně vítáme čin romanistů právnické fakulty Komenského university, prof. Sommera a Vážného, kteří uspořádali toto prvé posmrtné vydání životního díla Heyrovského. Ukazuje-li již pouhá skutečnost, že nové vydání vychází necelých šest let po vydání pátém, jež v letech 1921—22 opatřil ještě sám autor a které již několik let bylo rozebráno, na hodnotu a oblíbenost této knihy, možno o novém vydání říci, že tyto vlastnosti podržuje, příp. podrží a ještě zvýší.

Vydavatelé zásadně zachovávají nezměněné výklady Heyrovského podle úpravy pátého vydání, takže kniha zůstává nadále vzorem nejen přesných formulací právních pojmů, pro něž je i pro moderní civilistiku neocenitelnou, nýbrž i výstižných syntheses historických, které přihlížejíce i k nejnovějším pracím romanistickým, plasticky vyličují vývoj všech důležitějších institutů římského práva soukromého od doby nejstarší až do Justiniána. Bylo jen v duchu autorově, který do posledního vydání neustále pracoval na zdokonalení knihy a udržoval ji na výši současné vědy romanistické, jestliže vydavatelé i při své úpravě použili tu a tam ke zdokonalení knihy nesporných výsledků nejnovější romanistiky. Stejně nutnými byly nepochybně i dosti časté změny díkce a slohu Heyrovského, který sice i po stránce formální stavěl jeho učebnici mezi klasická díla naší literatury právnické, ale mnohdy i na úkor srozumitelnosti pro nynějšího čtenáře, zvláště právníka-začátečníka. Vydavatelé provedli však i některé změny podstatnější, které vesměs možno označiti za dobře rozvážené a zdařilé. Je to především pozměněná systematika v rozdílu čtvrtém a pátém (právo rodinné a právo dědické), v nichž výklady jednotlivých paragrafů podávají nyní obraz daleko ucelenější, třebaž v nich obsahově bylo velice málo měněno. Další změna proti vydáním dřívějším spočívá v tom, že nové vydání nepřináší latinských textů, jimiž — *at in extenso* otištěnými či pouhou jejich citací — Heyrovský ilustroval každý odstavec své knihy. Vydavatelé, až na několik vět, které jsou obecným majetkem i moderní mluvy právnické, umístili latinské texty výlučně do poznámek, omezující se při tom zároveň jen na texty základní, příp. takové, které podrobněji rozvádějí výklady textu českého. Touto úpravou získala Heyrovského učebnice neobyčejně na přehlednosti a zmenšil se podstatně i její rozsah, ačkoli vlastní text český naopak byl rozšířen tím — a tu jest další novota vydavatelů zavedená, — že do konečné hlavy nauk všeobecných, kde se v dřívějších vydáních pojednávalo o »ochranně práv«, to jest o materiálně právních základech civilního řízení soudního, vepracovány nyní též výklady o základech klasického civilního procesu (po stránce formální). I zde předkládají se však čtenářům jen výklady Heyrovského; bylo totiž ke zpracování této části použito jeho učebnice římského procesu civilního, příp. jeho litografií o tomto předmětu. S hlediska čtenářů, jimž Heyrovského kniha jest především určena, t. j. studujících práv, jest i tato změna rozhodně velmi vhodnou, ježto se jim tak stávají přístupnými i mistrné výklady Heyrovského o naukách klasického civilního procesu římského, když k velké jeho učebnici této látky sáhne jich — bohužel — jistě mizivé procento.

M. B.

Josef Pekař: Žižka a jeho doba. Doba se zvláštním zřetelem k Táboru.— »Vesmír«, Praha 1927, 8°, str. 283.— Přední historik český, proslulý mistrným líčením sociálního a kulturního pozadí historických dějů, přistupuje k vylicení doby Žižkovy. Autor zabýval se pozadím dobovým husitské éry již dříve ve svých pojednáních v Č. Č. H. v letech 1924 a 1925. Autor chce, jak sám praví, reprodukovati čtenáři přímo mínění vrstevníků husitského vůdce o Žižkovi a jeho době. Avšak připomíná, že se musíme při posuzování husitské doby zřeknouti romantismu Palackého, od něhož ostatně upustil již Tomek a Goll, a volky nevolky vyslechnouti zprávy současníků. Pekař předvádí svým obvyklým živým a zajímavým způsobem stejně názory